

ประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ
การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑

ด้วยคณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑

ดังนั้น เพื่อเผยแพร่ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๑ ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ แปรท่ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวัฒนศักย์ เสือเอี่ยม)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมการค้าภายใน
ประธานอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง
โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ
การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑
แนบท้ายประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้
เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ
การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ โดยกำหนดราคาเป้าหมายและปริมาณในข้าวแต่ละชนิด ดังนี้

ชนิดข้าว	ราคาเป้าหมาย (บาท/ตัน)	ครัวเรือนละไม่เกิน (ตัน)
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	๑๕,๐๐๐	๑๔
ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่	๑๔,๐๐๐	๑๖
ข้าวเปลือกเจ้า	๑๐,๐๐๐	๓๐
ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี	๑๑,๐๐๐	๒๕
ข้าวเปลือกเหนียว	๑๒,๐๐๐	๑๖

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ อนุมัติในหลักการโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ โดยในส่วนของการบวงเงินงบประมาณและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นให้กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นสำนักงานงบประมาณต่อไป โดยได้รับวงเงินงบประมาณเบื้องต้น ๑๘,๐๙๖.๐๖ ล้านบาท

๑.๓ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านราคาให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่ให้ประสบปัญหาขาดทุน
- ๒.๒ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาาราคาข้าวตกต่ำ
- ๒.๓ เพื่อให้กลไกตลาดทำงานเป็นปกติ ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันทางการค้าได้

๓. ชนิดข้าวและพื้นที่ดำเนินการ

ประกันรายได้ข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ในพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ

ยกเว้นพันธุ์ข้าวที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ จำนวน ๑๘ พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ ๗๕ พันธุ์ซี - ๗๕ พันธุ์ราชินี พันธุ์พวงทอง พันธุ์พวงเงิน พันธุ์พวงเงินพวงทอง พันธุ์พวงแก้ว พันธุ์ขาวปทุม พันธุ์สามพราน ๑ พันธุ์ ๐๓๙ (อีกชื่อหนึ่งว่าพันธุ์เจ้าพระยา และพันธุ์ PSLCo๒๐๐๑ - ๒๔๐) พันธุ์โพธิ์ทอง พันธุ์ขาวคลองหลวง พันธุ์มาเลเซีย พันธุ์เตี้ยมาเล พันธุ์ขาวมาเล พันธุ์มาเลแดง พันธุ์เบตง และพันธุ์อีเล็ป รวมทั้งสายพันธุ์อื่นซึ่งพบว่ามีคุณลักษณะเช่นเดียวกับข้าวอายุสั้นที่ระบุนี้

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

๔.๑ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ (รอบที่๑) ต้องเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าว ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ยกเว้นภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๔.๒ การใช้สิทธิประกันรายได้ เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวซึ่งเกษตรกรระบุ ในคำร้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งนี้ ที่นาแปลงใด แปลงหนึ่งสามารถรับสิทธิประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ ได้แปลงละ ๑ ครั้ง เท่านั้น เพื่อไม่ให้เป็นการจ่ายเงินซ้ำซ้อน

๔.๓ การประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงทุก ๗ วัน (ทุกวันจันทร์) สำหรับงวดที่ ๑ จะเริ่มในวันจันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สำหรับเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวจนถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และ ประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงงวดสุดท้าย วันจันทร์ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำหรับเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวจนถึง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔.๔ ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๕. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๕.๑ การขึ้นทะเบียน เกษตรกรต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ กับกรมส่งเสริมการเกษตร หลังจากเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน โดยต้องเป็นเกษตรกรที่ปลูกข้าวระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ยกเว้นภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และต้องแจ้ง วันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นข้อมูลช่วงระยะเวลาที่เกษตรกรจะได้รับสิทธิชดเชย ทั้งนี้ กรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

๕.๒ การใช้ข้อมูลผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ให้ใช้ข้อมูลผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยวระดับประเทศ ของข้าวแต่ละชนิด เฉลี่ย ๓ ปี ระหว่าง ปี ๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๒/๖๓ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อใช้ในการ คำนวณปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิในการชดเชย

๕.๓ การคำนวณปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรจะได้รับสิทธิ ให้คำนวณปริมาณผลผลิตของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการจ่ายเงินชดเชย จากพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับ กรมส่งเสริมการเกษตร และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยวระดับประเทศของข้าวแต่ละชนิด เฉลี่ย ๓ ปี ระหว่าง ปี ๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๒/๖๓ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยใช้พื้นที่ทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนปลูกข้าวแต่ละชนิด มาคูณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เป็นปริมาณผลผลิตที่ต้องชดเชย แต่ต้องไม่เกินปริมาณผลผลิตที่กำหนด ทั้งนี้ หากเกษตรกร เพาะปลูกข้าวมากกว่า ๑ ชนิด ใช้สิทธิได้ไม่เกินจำนวนขั้นสูงของข้าวแต่ละชนิดและเมื่อรวมกันต้องไม่เกินขั้นสูงของ ชนิดข้าวที่กำหนดไว้สูงสุด

๕.๔ ระยะเวลาใช้สิทธิขอรับการชดเชยของเกษตรกร เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว ซึ่งเกษตรกรระบุในทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๕ การจ่ายเงิน ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรงตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดภายใน ๓ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงในแต่ละรอบ โดยในงวดที่ ๑ ธ.ก.ส. จะจ่ายเงินชดเชยเข้า บัญชีเกษตรกรภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระในการเข้าร่วมโครงการประกัน รายได้ฯ เกษตรกรไม่ต้องทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส.

๖. การคำนวณราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง

โดยให้ใช้ราคาข้าวเฉลี่ยจาก ๓ แหล่ง ย้อนหลัง ๗ วันทำการ ดังนี้

๖.๑ ราคาข้าวสารเฉลี่ยของกรมการค้าภายในและสมาคมโรงสีข้าวไทย ณ ตลาดกรุงเทพมหานคร แต่ละชนิด มาคำนวณเป็นราคาข้าวเปลือก

๖.๒ ราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยของกรมการค้าภายใน ซึ่งได้รับรายงานจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด

๖.๓ ราคาข้าวเปลือกเฉลี่ยของสมาคมโรงสีข้าวไทย

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพิจารณาการกำหนดราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงจาก ๓ แหล่ง ให้มีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกษตรกรจำหน่ายได้ในช่วงเวลาที่ประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง

๗. การกำกับดูแล

๗.๑ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ติดตามการบริหารโครงการฯ เป็นผู้กำกับดูแลและเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด และรายงานความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ ต่อ นบข. เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

๗.๒ คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัด ติดตาม กำกับดูแลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและโปร่งปรามเพื่อให้การค้าขายปกติเกิดความเป็นธรรมไม่มีการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร ทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ

๘. หน่วยงานดำเนินโครงการ

๘.๑ กรมการค้าภายใน ในฐานะประธานและฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ทำหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงของการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อใช้ในการชดเชยส่วนต่างให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งติดตามกำกับดูแลและแก้ไขปัญหาการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการให้ นบข. ทราบ

๘.๒ ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานหลักในจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาเป้าหมายกับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงให้เกษตรกร และดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ รวมทั้งชี้แจงให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่รับทราบ โดยอาจร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร กรมการค้าภายใน และจังหวัดแหล่งผลิต

๘.๓ กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยคำนึงถึงความสะดวกและประโยชน์ที่เกษตรกรพึงได้รับการช่วยเหลือโดยเร็ว รวมทั้งร่วมกับกรมการค้าภายใน ธ.ก.ส. และจังหวัดแหล่งผลิต ในการชี้แจงเกี่ยวกับโครงการฯ ในระดับพื้นที่

๘.๔ จังหวัดแหล่งผลิต โดยคณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัดติดตามกำกับดูแลการดำเนินโครงการฯ ในระดับพื้นที่ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และร่วมกับกรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการเกษตร และ ธ.ก.ส. ดำเนินการประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการฯ ในพื้นที่รับผิดชอบ